

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 สรุปรายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา

งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 ตรวจสอบโดยนายประสิทธิ์ เอื่องศรีกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 4174 บริษัท ไพร์ชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอพีเอส จำกัด ผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นว่างบแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน

13.2 ตารางสรุปงบการเงิน

ตารางแสดงรายการงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสด ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 ซึ่งเป็นงบการเงินรวมประกอบด้วยบริษัทย่อยจำนวน 8 แห่ง ตามตารางด้านล่าง

งบแสดงฐานะการเงิน

(หน่วย : ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	ปี 2558 (งบรวม)		ปี 2559 (งบรวม)		ปี 2560 (งบรวม)	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน	213.92	3.16	85.35	1.18	229.07	2.48
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	221.16	3.27	214.99	2.97	255.56	2.77
ลูกหนี้ชาวไร่-สุทธิ	701.9	10.38	990.07	13.70	868.43	9.40
สินค้าคงเหลือ	715.21	10.57	581.63	8.05	1,060.77	11.49
ส่วนของเงินกู้ระยะยาวแก่ลูกหนี้ชาวไร่ ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	96.15	1.42	175.77	2.43	224.92	2.44
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	48.71	0.72	48.24	0.67	16.75	0.18
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,997.05	29.52	2,096.05	29.00	2,655.50	28.76
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุนระยะยาวอื่น-สุทธิ	1.90	0.03	1.99	0.03	2.14	0.02
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-	-	1,227.13	13.29
เงินกู้ระยะยาวแก่ลูกหนี้ชาวไร่-สุทธิ	110.45	1.63	203.03	2.81	308.24	3.34
ลูกหนี้อื่น-กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย	155.85	2.31	-	-	-	-
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	4,264.59	63.04	4,684.63	64.83	4,810.70	52.1
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน – สุทธิ	17.22	0.26	27.75	0.38	26.23	0.29
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม – สุทธิ	211.13	3.12	195.81	2.71	194.43	2.11
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	6.29	0.09	17.60	0.24	8.37	0.09
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	4,767.43	70.48	5,130.81	71.00	6,577.24	71.24
รวมสินทรัพย์	6,764.48	100.00	7,226.86	100.00	9,232.74	100.00

(หน่วย : ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	ปี 2558 (งบรวม)		ปี 2559 (งบรวม)		ปี 2560 (งบรวม)	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชี	0.01	0.00	-	-	-	-
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	512.26	7.57	602.36	8.33	716.12	7.76
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	1,475.18	21.81	1,710.25	23.67	1,136.30	12.31
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	304.30	4.5	508.67	7.04	450.39	4.88
เงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทร่วม ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	-	-	-	-	172.59	1.87
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินส่วน ที่ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี	10.57	0.15	10.11	0.14	10.87	0.12
หุ้นกู้	-	-	850.00	11.76	-	0
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	-	422.16	5.84	0	0
ส่วนของการผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	6.64	0.10	9.34	0.13	7.72	0.08
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	12.87	0.19	4.24	0.06	30.89	0.33
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	26.91	0.40	15.75	0.22	24.53	0.26
รวมหนี้สินหมุนเวียน	2,348.74	34.72	4,132.88	57.19	2,549.41	27.61
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	1,390.19	20.55	961.04	13.30	805.27	8.72
เงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทร่วม-สุทธิจากส่วนที่ครบกำหนด ชำระภายใน 1 ปี	-	-	-	-	3,356.80	36.36
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ-สุทธิจากส่วนที่ครบกำหนดชำระ ภายใน 1 ปี	14.07	0.21	15.63	0.21	14.43	0.16
หุ้นกู้	850.00	12.57	-	-	-	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี-สุทธิ	9.15	0.13	0.44	0.01	-	-
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานหลังการเลิกจ้างหรือ เกษียณอายุ	26.15	0.39	23.24	0.32	34.29	0.37
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	-	-	0.86	0.01	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	2,289.56	33.85	1,001.21	13.85	4,210.79	45.61
รวมหนี้สิน	4,638.30	68.57	5,134.09	71.04	6,760.20	73.22
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียน	676.75	10.01	676.75	9.36	812.10	8.80
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	676.75	10.01	676.75	9.36	812.10	8.80
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	954.67	14.12	954.67	13.21	954.67	10.34
กำไร (ขาดทุน) สะสม	-	-	-	-	-	-
จัดสรรแล้ว-สำรองตามกฎหมาย	25.67	0.37	39.68	0.55	51.76	0.56
ที่ยังไม่ได้จัดสรร	468.91	6.93	420.83	5.83	652.55	7.07
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	-0.41	-0.01	0.01	0.00	0.13	0.00
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	0.59	0.01	0.83	0.01	1.33	0.01
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	2,126.18	31.43	2,092.77	28.96	2,472.54	26.78
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	6,764.48	100.00	7,226.86	100.00	9,232.74	100.00

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปี 2558 (งบรวม)		ปี 2559 (งบรวม)		ปี 2560 (งบรวม)	
	(ตรวจสอบ)		(ตรวจสอบ)		(ตรวจสอบ)	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้						
รายได้จากการขายและบริการ	4,226.65	98.39	4,579.21	97.73	5,740.44	97.37
รายได้อื่น	69.21	1.61	106.32	2.27	155.31	2.63
รวมรายได้	4,295.86	100.00	4,685.54	100.00	5,895.75	100.00
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนขายสินค้าและบริการ	3,321.65	77.32	3,818.64	81.49	4,428.22	75.11
ค่าใช้จ่ายในการขาย	175.73	4.09	170.63	3.64	193.67	3.28
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	346.94	8.08	376.96	8.05	411.05	6.97
รวมค่าใช้จ่าย	3,844.32	89.49	4,366.23	93.18	5,032.94	85.37
ต้นทุนทางการเงิน	125.49	2.92	176.70	3.77	283.78	4.81
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-	-	32.42	0.55
กำไรก่อนภาษีเงินได้	326.05	7.59	142.61	3.04	611.45	9.64
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	53.70	1.25	29.29	0.63	86.03	1.46
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	272.35	6.34	113.32	2.42	525.42	8.91
กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย, สุทธิทางภาษี	-0.06	0.00	0.42	0.01	0.11	0.00
กำไร(ขาดทุน)จากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	0.89	0.02	1.74	0.04	-8.73	0.15
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จสำหรับปี	273.18	6.36	115.48	2.46	516.80	8.77
การแบ่งปันกำไร						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	271.97	6.33	113.08	2.41	524.73	8.90
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจควบคุม	0.38	0.01	0.24	0.01	0.69	0.01
กำไรต่อหุ้น (บาท)**	0.40		0.17		0.65	

หมายเหตุ ** กำไรต่อหุ้นคำนวณโดยกำไรสุทธิสำหรับปีเฉพาะส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่หารด้วยจำนวนหุ้นถั่วเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันสิ้นปี

งบกระแสเงินสด

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปี 2558 (ตรวจสอบ)	ปี 2559 (ตรวจสอบ)	ปี 2560 (ตรวจสอบ)
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไรก่อนภาษีเงินได้	326.05	142.61	611.45
รายการปรับกระทบกำไรสำหรับปีเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน			
- ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	160.52	217.81	259.10
- ดอกเบี้ยรับ	-24.71	-47.22	-100.75
- เงินปันผลรับ	-0.15	-0.15	-0.15
- ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-29.02	14.04	5.38
- ค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ	1.08	4.35	-0.34
-ค่าเพื่อการด้อยค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	-	33.88	-
- (กำไร) ขาดทุนจากการขายที่ดินอาคารและอุปกรณ์	-6.76	2.99	0.78
- ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายที่ดินอาคารและอุปกรณ์	0.72	0.59	25.89
- ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน	-	0.35	0
- ต้นทุนทางการเงิน	125.49	176.70	283.78
- ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-32.42
- ค่าใช้จ่ายตามภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานหลังการเลิกจ้างหรือเกษียณอายุ	3.37	4.09	3.79
กระแสเงินสดก่อนการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	556.59	550.04	1,056.51
การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน			
- ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	71.87	-8.73	-37.15
- ลูกหนี้ขายไว้	-167.4	-287.31	112.84
- สินค้าคงเหลือ	-105.75	129.23	-478.8
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	24.67	0.46	31.49
- ลูกหนี้อื่น – สำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย	-155.85	155.85	-
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	-4.1	-11.3	9.23
- เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	18.24	87.51	67.96
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น	-4.58	-11.16	8.78
- ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	-0.3	-2.4	-5.28
- หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	-	0.85	-0.85
เงินสดได้มาจากการดำเนินงาน	233.39	603.04	764.73
- ภาษีเงินได้	-35.94	-31.49	-56.3
- ต้นทุนทางการเงิน	-120.12	-174.12	-238.12
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมดำเนินงาน	77.33	397.43	470.31

	ปี 2558 (ตรวจสอบ)	ปี 2559 (ตรวจสอบ)	ปี 2560 (ตรวจสอบ)
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
ดอกเบี้ยรับ	24.71	47.22	100.75
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน (ต่อ)			
เงินปันผลรับ	0.15	0.15	0.15
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-1,194.71
เงินสละรับจากเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่ลูกหนี้ชาวไร่	82.18	96.15	128.03
เงินสละจ่ายจากเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่ลูกหนี้ชาวไร่	-23.47	-268.34	-282.4
เงินสละรับจากการจำหน่ายที่ดินอาคารและอุปกรณ์	19.39	1.9	2.92
เงินสละจ่ายเพื่อซื้อที่ดินอาคารและอุปกรณ์	-1,339.34	-655.04	-399.25
ดอกเบี้ยจ่ายที่บันทึกรวมเป็นต้นทุนของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	-35.34	-20.23	-3.44
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมลงทุน	-1,271.72	-798.19	-1,647.95
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	-724.34	235.07	-573.95
เงินสละรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	1,709.28	502.24	289
เงินสละรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทร่วม	-	-	3,539.75
เงินสละรับจากการออกหุ้นกู้	850.00	-	-
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-627.57	-304.86	-925.22
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทร่วม			-10.36
เงินสละจ่ายชำระหุ้นกู้			-850
เงินสละจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ	-12.18	-11.39	-10.97
เงินสละรับจากการออกหุ้นสามัญจากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	-	
เงินสละจ่ายเจ้าหน้าที่ค่าหุ้น	-	-	
เงินกู้ยืมกรรมการเพิ่มขึ้น (ลดลง)	-	-	
จ่ายเงินปันผล	-135.41	-148.88	-136.89
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงิน	1,059.78	272.18	1,321.36
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	-134.61	-128.58	143.72
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	348.53	213.92	85.35
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	213.92	85.34	229.07

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity ratio)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.85	0.51	1.04
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.55	0.37	0.63
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.03	0.19	0.14
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	15.93	19.59	22.36
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	22.60	18.38	16.10
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	5.01	5.89	5.39
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	71.84	61.13	66.76
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	6.64	6.85	6.72
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	54.24	52.54	53.59
Cash Cycle (วัน)	40.20	26.97	29.27
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability ratio)			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	21.41	16.61	22.86
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (%)	14.48	11.73	19.54
อัตรากำไรอื่น	1.61	2.27	2.63
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (%)	12.63	73.99	41.92
อัตรากำไรสุทธิ (%)	6.34	2.42	8.91
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	13.24	5.37	23.02
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency ratio)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	4.48	1.62	6.38
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	11.79	7.35	16.46
อัตราหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.71	0.67	0.72
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial policy ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	2.18	2.45	2.73
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	3.81	2.73	4.02
อัตราการจ่ายเงินปันผล (%)	55.00	130.71	46.15

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 ภาพรวมของผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ในระหว่างปี 2560 การเปลี่ยนแปลงของผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มีรายละเอียดดังนี้

ปริมาณพื้นที่เพาะปลูกอ้อยรวมถึงจำนวนชาวไร่ที่ขายอ้อยให้กับบริษัทมีเพิ่มสูงขึ้นทุกปี เนื่องมาจากนโยบายของกลุ่มบริษัทที่เน้นการส่งเสริมชาวไร่อ้อยในพื้นที่บริเวณรอบโรงงานให้มีผลผลิตต่อไร่สูง มีคุณภาพดี และมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่อความมั่นคงของผลผลิตและผลกำไรของชาวไร่ และเพื่อให้กลุ่มบริษัทสามารถผลิตน้ำตาลได้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ปัญหาเรื่องภัยแล้งซึ่งถือว่ารุนแรงมากในรอบหลายปี ได้ส่งผลให้ราคาผลผลิตน้ำตาลปรับตัวเพิ่มขึ้นด้วย

สำหรับรายได้รวมของบริษัทในปี 2558 ปี 2559 และ ปี 2560 เท่ากับ 4,295.85 ล้านบาท 4,685.53 ล้านบาท และ 5,895.76 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากบริษัทมีการผลิตและจำหน่ายกากน้ำตาล ปุ๋ย และไฟฟ้าเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ ประมาณร้อยละ 72 ถึงร้อยละ 80 ของรายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลเป็นรายได้ส่งออกน้ำตาลไปยังตลาดโลก และราคาคงกล่าวอิงกับราคาตลาดโลก ดังนั้น ราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลกจึงส่งผลกระทบต่อรายได้ของบริษัท ซึ่งราคาเฉลี่ยน้ำตาลทรายดิบตลาดนิวยอร์กหมายเลข 11 ลดลงจาก 21.57 เซนต์/ปอนด์ ในปี 2555 เหลือ 17.47 และ 16.34 เซนต์/ปอนด์ ในปี 2556 และปี 2557 ตามลำดับ ทำให้รายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลลดลงเล็กน้อยจาก 2,931.28 ล้านบาท ในปี 2556 เป็น 3,037.72 ล้านบาท ในปี 2557 และต่อมาในปี 2558 แม้ราคาเฉลี่ยน้ำตาลทรายดิบตลาดนิวยอร์กหมายเลข 11 ลดลงเหลือ 14.37 เซนต์/ปอนด์ แต่ปริมาณขายเพิ่มขึ้น ทำให้รายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลยังเพิ่มขึ้นเป็น 3,072.72 ล้านบาท โดยบริษัทผลิตและจำหน่ายได้เพิ่มขึ้นจาก 189,000 ตัน ในปี 2556 เป็น 201,000 ตัน ในปี 2557 เป็น 226,000 ตัน ในปี 2558 ในปี 2559 เป็น 232,000 ตัน และเป็น 250,000 ตัน ในปี 2560 อย่างไรก็ตาม การที่ราคาเฉลี่ยน้ำตาลทรายดิบปรับตัวลดลง ยังคงมีผลกระทบต่อรายได้ของบริษัทมากกว่าปริมาณการจำหน่ายที่เพิ่มขึ้น ในส่วนของธุรกิจผลพลอยได้ ในปี 2555 บริษัทย่อยของบริษัท คือ บริษัท บุรีรัมย์พลังงาน จำกัด หรือ BEC ได้เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์จากกากอ้อยให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ในเดือนพฤษภาคมปี 2555 นอกจากนี้ บริษัทย่อยของบริษัทอีกแห่งหนึ่ง คือ บริษัท ปุ๋ยตราทุเรียน จำกัด หรือ KBF ได้ผลิตและจำหน่ายปุ๋ยอินทรีย์ ในเดือนพฤศจิกายน ปี 2555 ทำให้บริษัทสามารถเพิ่มมูลค่าจากผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้ มีผลกำไรและกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และในปี 2558 บริษัทย่อยของบริษัท คือ บริษัท บุรีรัมย์เพาเวอร์ จำกัด หรือ BPC ได้เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์จากกากอ้อยให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ในเดือนเมษายน ปี 2558 ทั้งนี้ ในปี 2557 และปี 2558 ทำให้บริษัทสามารถชำระเงินกู้ระยะยาวได้ตามกำหนด และนำเงินส่วนที่เหลือไปลงทุน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันระยะยาวในอนาคต

กำไรสุทธิของกลุ่มบริษัทในปี 2558 ปี 2559 และปี 2560 เท่ากับ 272.34 ล้านบาท 113.32 ล้านบาท และ 525.41 ล้านบาท สำหรับปี 2558 แม้ว่าราคาน้ำตาลโดยเฉลี่ยจะลดลง แต่กำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากรายได้ของธุรกิจไฟฟ้าจากโรงงานไฟฟ้าแห่งที่ 2 BPC ที่เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าในปี 2558 ส่วนในปี 2559 กำไรสุทธิลดลง เนื่องจากต้นทุนวัตถุดิบที่สูงขึ้น และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นจากการได้รับผลกระทบเรื่องภัยแล้ง สำหรับปี 2560 กำไรสุทธิเพิ่มขึ้น เนื่องจากการผลิตและจำหน่ายน้ำตาล กากน้ำตาล และผลผลิตพลอยได้อื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้น และราคาน้ำตาลในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น

สินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 เท่ากับ 6,764.47 ล้านบาท 7,226.85 ล้านบาท และ 9,232.74 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์รวม ส่วนใหญ่มาจากการให้เงินกู้ยืมกับชาวไร่อ้อย เพิ่มขึ้นตามปริมาณกำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้น และการลงทุนในส่วนของการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เพื่อการขยายกำลังการผลิต การลงทุนเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง เช่น การผลิตกระแสไฟฟ้าจากกากอ้อย และการผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากกากหม้อกรอง ลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2559 ลดลงเป็น 227.94 ล้านบาท และ 214.99 ล้านบาท ตามลำดับ (ปี 2557 = 302.87 ล้านบาท) ทั้งนี้ เนื่องจากการส่งมอบน้ำตาลส่งออกเกิดขึ้นช่วงสิ้นปี 2557

หนี้สินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 เท่ากับ 4,638.30 ล้านบาท 5,134.08 ล้านบาท และ 6,760.20 ล้านบาท ตามลำดับ โดยการเพิ่มขึ้นของหนี้สินรวมส่วนใหญ่ เนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เพราะจำนวนชาวไร่เพิ่มขึ้น และการขยายการลงทุนทั้งโรงงานน้ำตาล และโรงงานไฟฟ้า ส่งผลให้ต้องกู้ยืมมาเพื่อจ่ายเงินกู้ยืมเพิ่มขึ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 เท่ากับ 2,126.17 ล้านบาท 2,092.77 ล้านบาท และ 2,472.54 ล้านบาท ตามลำดับ โดยส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีผลการดำเนินงานที่ดีและมีการเพิ่มทุน โดยเฉพาะการจ่ายหุ้นปันผลในปี 2560

เนื่องจากในปี 2559 มีมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่หลายฉบับที่จะมีผลบังคับใช้ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อการเงินของบริษัท

14.2 วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

ก. รายได้

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม					
	2558		2559		2560	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1. รายได้จากการขายและให้บริการ						
1.1 รายได้จากการขายน้ำตาลและกากน้ำตาล						
1.1.1 น้ำตาล						
ในประเทศ						
น้ำตาลทรายขาวสีรำ	966.06	22.49	1,162.02	24.80	1,144.94	19.42
รวมรายได้จากการขายน้ำตาลในประเทศ	966.06	22.49	1,162.02	24.80	1,144.94	19.42
ต่างประเทศ						
น้ำตาลทรายขาว	-	-	53.29	1.14	6.67	0.11

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม					
	2558		2559		2560	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1. รายได้จากการขายและให้บริการ						
1.1 รายได้จากการขายน้ำตาลและกากน้ำตาล						
1.1.1 น้ำตาล						
น้ำตาลทรายดิบ	2,094.33	48.75	2,230.29	47.60	3,114.99	52.83
รวมรายได้จากการขายน้ำตาลในประเทศ	2,094.33	48.75	2,283.58	48.74	3,121.66	52.95
รวมรายได้จากการขายน้ำตาล	3,072.30	71.51	3,445.60	73.54	4,266.60	72.37
1.1.2 กากน้ำตาล						
ในประเทศ	369.99	8.61	283.60	6.05	437.44	7.42
รวมรายได้จากการขายกากน้ำตาลทราย	369.99	8.61	283.60	6.05	437.44	7.42
รวมรายได้จากการขายน้ำตาลทรายและกากน้ำตาล	3,430.39	79.85	3,729.19	79.59	4,704.04	79.79
1.2.1 รายได้จากการขายไฟฟ้า	279.00	6.49	383.81	8.19	492.14	8.35
1.2.2 รายได้จากการขายปุ๋ย	378.30	8.81	328.83	7.02	335.51	5.69
1.2.3 รายได้จากการขายและบริการอื่น ๆ	138.96	3.23	137.38	2.93	208.75	3.54
รวมรายได้จากธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่นๆ	796.26	18.53	850.02	18.14	1,036.40	17.58
รวมรายได้จากการขายและให้บริการ	4,226.65	98.39	4,579.21	97.73	5,740.44	97.37
2. รายได้อื่น ๆ	63.08	1.47	95.22	2.03	151.72	2.57
3. กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	6.12	0.14	11.09	0.24	3.59	0.06
รายได้รวม	4,295.85	100.00	4,685.52	100.00	5,895.76	100.00

รายได้จากการขายและให้บริการ

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2558 ถึง 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายและให้บริการเท่ากับ 4,226.65 ล้านบาท 4,579.21 ล้านบาท และ 5,740.44 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งรายได้จากการขายและให้บริการของปี 2559 และ ปี 2560 มีรายได้จากการจำหน่ายและให้บริการเพิ่มขึ้น 352.56 ล้านบาท และ 1,161.23 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.34 และร้อยละ 25.36 ตามลำดับ จากปริมาณการผลิตและจำหน่ายกากน้ำตาล ปุ๋ย และไฟฟ้าเพิ่มขึ้น

1.1 รายได้จากการขายน้ำตาลและกากน้ำตาล

รายได้จากการขายน้ำตาลทรายและกากน้ำตาลถือเป็นรายได้หลักของบริษัท โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80 ถึงร้อยละ 85 ของรายได้รวมทั้งหมด

ตารางแสดงราคาเฉลี่ยและปริมาณของน้ำตาลทรายและกากน้ำตาลที่บริษัทจำหน่าย

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด		
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2560
ราคาเฉลี่ยต่อตัน	บาทต่อตัน	บาทต่อตัน	บาทต่อตัน
น้ำตาลทรายขาวสุราในประเทศ	18,890	19,084	19,143
น้ำตาลทรายขาวสุราต่างประเทศ	-	14,737	19,057
น้ำตาลทรายดิบต่างประเทศ	12,600	13,951	16,727
กากน้ำตาล	4,113	3,898	4,464

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด		
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2560
ปริมาณน้ำตาลที่จำหน่าย	พันตัน	พันตัน	พันตัน
น้ำตาลทรายขาวสีร่าในประเทศ	50.92	60.82	59.81
น้ำตาลทรายขาวสีร่าต่างประเทศ	-	3.62	0.35
น้ำตาลทรายดิบต่างประเทศ	167.50	171.10	186.23
กากน้ำตาล	87.06	72.75	98.00

1.1.1 รายได้จากการขายน้ำตาล

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายน้ำตาล 3,445.60 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันปี 2558 เท่ากับ 385.21 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 12.59 เนื่องจาก ปริมาณที่จำหน่ายได้จะเพิ่มขึ้น และการปรับขึ้นของราคาเฉลี่ยน้ำตาลที่บริษัทจำหน่ายได้ในปี 2559 สูงกว่าในช่วงเดียวกันของปี 2558

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายน้ำตาล 4,266.60 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันปี 2559 เท่ากับ 821.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 23.84 เนื่องจาก ปริมาณที่จำหน่ายได้จะเพิ่มขึ้น และการปรับขึ้นของราคาเฉลี่ยน้ำตาลที่บริษัทจำหน่ายได้ในปี 2560 สูงกว่าในช่วงเดียวกันของปี 2559

1.1.2 รายได้จากการขายกากน้ำตาล

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายกากน้ำตาล 283.60 ล้านบาท ลดลงจากงวดเดียวกันปี 2558 เท่ากับ 86.39 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 23.35 เนื่องจากราคาขายต่อหน่วยลดลง 215 บาทต่อตัน และปริมาณเสียหายจากการจัดเก็บประมาณ 13,000 ตัน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายกากน้ำตาล 437.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันปี 2559 เท่ากับ 153.84 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 54.25 เนื่องจากปริมาณขายเพิ่มขึ้นตามการผลิตน้ำตาลที่เพิ่มขึ้น และราคาขายต่อหน่วยเพิ่มขึ้น 566 บาทต่อตัน

1.2 รายได้จากธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ

1.2.1 รายได้จากการขายไฟฟ้า

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2558 รายได้จากการจำหน่ายไฟฟ้า เท่ากับ 279.00 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนเท่ากับ 96.47 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 52.85 เนื่องจาก โรงไฟฟ้า แห่งที่ 2 ได้เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์จากกากอ้อยให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ในเดือนเมษายนปี 2558

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2559 รายได้จากการจำหน่ายไฟฟ้า เท่ากับ 383.81 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนเท่ากับ 104.81 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 37.56 เนื่องจาก โรงไฟฟ้า แห่งที่ 2 ได้เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์จากกากอ้อยให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้เต็มปี 2559

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 รายได้จากการจำหน่ายไฟฟ้า เท่ากับ 492.14 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนเท่ากับ 108.33 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 28.22 เนื่องจากโรงไฟฟ้าผลิตไฟฟ้าได้มากขึ้น ยอดจำหน่ายจึงสูงขึ้นตามปริมาณที่ผลิตได้ ปี 2560 มีปริมาณขายไฟฟ้า 109 ล้านกิโลวัตต์ เพิ่มขึ้นประมาณ 15 ล้านกิโลวัตต์

1.2.2 รายได้จากการขายปุ๋ย

กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายปุ๋ยในลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมชาวไร่อ้อย เพื่อให้ชาวไร่อ้อยสามารถปลูกอ้อยเพื่อมาจำหน่ายให้กับกลุ่มบริษัทได้ และเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงด้านวัตถุดิบของกลุ่มบริษัท

สำหรับในปี 2558 ปี 2559 และปี 2560 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายปุ๋ยเท่ากับ 378.30 ล้านบาท 328.83 ล้านบาท และ 335.51 ล้านบาท ตามลำดับ ปี 2559 รายได้จากการขายลดลง เนื่องจากการเพิ่มสัดส่วนการขายปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งมีราคาต่ำกว่าปุ๋ยเคมีให้มากขึ้น สำหรับปี 2560 รายได้จากการขายเพิ่มขึ้นจากการกลับมาขายปุ๋ยเคมีในสัดส่วนที่มากกว่าปุ๋ยอินทรีย์ เนื่องจากมีราคาสูงกว่า

1.2.3 รายได้จากการขายและบริการอื่น ๆ

รายได้จากการขายและบริการอื่น ๆ ส่วนหลักประกอบด้วยการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ผลพลอยได้จากการปลูกอ้อย เช่น กากอ้อย และจำหน่ายวัสดุส่งเสริมเพื่อการปลูกอ้อยของชาวไร่ เช่น น้ำมันดีเซล สำหรับใช้ในเครื่องจักรกลการเกษตร ยาปราบศัตรูพืช และรายได้ค่าบริการตัดอ้อย เป็นต้น

1.3 รายได้อื่น ๆ

รายได้อื่น ๆ ของบริษัทสำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 บริษัทมีรายได้อื่น ๆ จำนวน 63.08 ล้านบาท 95.22 ล้านบาท และ 151.72 ล้านบาท ตามลำดับ รายได้อื่น ๆ โดยหลักประกอบด้วย กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ หนี้สูญได้รับคืน และดอกเบี้ยรับ เป็นต้น สำหรับปี 2559 รายได้อื่นเพิ่มขึ้น 31.97 ล้านบาท จากเงินชดเชยค่าสินไหมจากบริษัทประกันภัย สำหรับปี 2560 รายได้อื่นเพิ่มขึ้น 56.50 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทมีรายได้ดอกเบี้ยรับจากการปล่อยเงินกู้ยืมให้ชาวไร่ 53 ล้านบาท

ข. ต้นทุนขายสินค้าและให้บริการ

1. ธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายและกากน้ำตาล

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธ.ค. 2558		31 ธ.ค. 2559		31 ธ.ค. 2560	
	ล้านบาท	(%)	ล้านบาท	(%)	ล้านบาท	(%)
วัตถุดิบ (อ้อย)	1,913.92	71.89	2,271.82	72.43	2,684.30	73.98
ค่าภาระหนี้บ่ม	43.91	1.65	36.67	1.16	44.41	1.22
ค่าแรงทางตรง	139.92	5.25	130.56	4.16	142.51	3.93
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	270.74	10.17	349.99	11.15	409.96	11.30
เงินนำส่งสำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย	293.96	11.04	347.99	11.10	347.02	9.57
รวมต้นทุนการผลิตน้ำตาลและกากน้ำตาล	2,662.05	100.00	3,137.03	100.00	3,628.20	100.00

โดยต้นทุนวัตถุดิบสำหรับปีบัญชีปี 2558 ปี 2559 และปี 2560 คิดเป็นร้อยละ 71.89 ร้อยละ 72.43 และร้อยละ 73.98 ตามลำดับ ต้นทุนวัตถุดิบอ้อยไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากราคาน้ำตาลไม่มีการปรับตัวอย่างรุนแรง ทำให้ราคาต้นทุนวัตถุดิบค่อนข้างคงที่ ตามระบบแบ่งปันผลประโยชน์ 70 ต่อ 30 ระหว่างโรงงานน้ำตาลและชาวไร่อ้อย

2. ธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ

ต้นทุนขายของธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ ที่สำคัญประกอบด้วยต้นทุนจากธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า และต้นทุนธุรกิจผลิตและจำหน่ายปุ๋ย และต้นทุนการจำหน่ายอื่น ๆ

ต้นทุนหลักของธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า ได้แก่ กากอ้อยและค่าเสื่อมราคาของอาคารและเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า

ต้นทุนธุรกิจผลิตและจำหน่ายปุ๋ย จะมี 2 ส่วน คือปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์เคมีที่ซื้อมาจำหน่ายต่อและปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตขึ้นเอง โดยต้นทุนปุ๋ยที่ผลิตขึ้นเองนั้น จะประกอบด้วย กากหมั้อรอง ค่าเสื่อมราคาของอาคาร และเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต รวมทั้งสารเคมีธาตุอาหารพืชที่ผสมเพื่อเพิ่มคุณภาพปุ๋ยอินทรีย์

ต้นทุนการจำหน่ายอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะประกอบด้วย ต้นทุนวัสดุการเกษตร เช่น ยาฆ่าแมลง พันธุ์อ้อยที่ซื้อมาใช้ในกิจกรรมสนับสนุนเกษตรกรชาวไร่อ้อย รวมถึงน้ำมันดีเซลที่จำหน่ายให้ชาวไร่อ้อยใช้ในเครื่องจักรทางการเกษตร

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ต้นทุนการจำหน่ายไฟฟ้า						
วัตถุดิบ	91.70	47.03	132.73	52.34	162.83	47.34
ค่าแรงทางตรง	26.19	13.43	22.34	8.82	27.30	7.94
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	77.10	39.54	98.48	38.84	153.81	44.72
รวมต้นทุนการจำหน่ายไฟฟ้า	194.99	100.00	253.55	100.00	343.94	100.00
ต้นทุนการจำหน่ายปุ๋ย						
วัตถุดิบ	229.85	68.78	214.45	73.18	224.07	85.82
ค่าแรงทางตรง	13.25	3.96	11.45	3.91	10.92	4.18
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	35.13	10.51	31.45	10.83	26.09	10.00
สินค้าที่ซื้อมาจำหน่าย	55.90	16.72	35.39	12.08	-	-
ต้นทุนอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
รวมต้นทุนการจำหน่ายปุ๋ย	334.19	100.00	293.04	100.00	261.08	100.00
ต้นทุนการจำหน่ายอื่น ๆ						
สินค้าที่ซื้อมาจำหน่าย	97.33	74.63	129.51	95.91	186.32	95.54
ต้นทุนอื่น ๆ	33.08	25.37	5.51	4.09	8.68	4.46
รวมต้นทุนการจำหน่ายอื่น ๆ	130.41	100.00	135.02	100.00	195.00	100.00

ค. กำไรขั้นต้น

กำไรขั้นต้นรวม สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2557 และ 2558 เท่ากับ 830.63 ล้านบาท และ 905.00 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 21.19 และร้อยละ 21.14 ตามลำดับ โดยอัตรากำไรขั้นต้นลดลงเล็กน้อย แม้ราคาน้ำตาลในตลาดโลกจะลดลงมาก แต่บริษัทมีผลผลิตที่จำหน่ายเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง นอกจากนี้ ธุรกิจไฟฟ้าแห่งที่ 2 ได้ดำเนินการขายไฟฟ้าตั้งแต่เดือนเมษายน 2558 ทำให้อัตรากำไรขั้นต้นโดยรวมยังคงใกล้เคียงกับปีก่อน

สำหรับปี 2559 กำไรขั้นต้นเท่ากับ 760.57 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 16.61 โดยอัตรากำไรขั้นต้นลดลง เนื่องจากการปรับขึ้นของราคาน้ำตาลในตลาดโลก และส่งผลให้ต้นทุนค่าอ้อย ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักมีการปรับขึ้นตามด้วย

สำหรับปี 2560 กำไรขั้นต้นเท่ากับ 1,312.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับ ร้อยละ 22.85 โดยอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น เนื่องจากการปรับขึ้นของราคาน้ำตาลในตลาดโลกช่วงครึ่งปีแรกของปี 2560

อัตรากำไรขั้นต้นตามรายได้แต่ละประเภทของบริษัท

(หน่วย: ร้อยละ)

	สำหรับปีสิ้นสุด		
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2560
ธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายและกากน้ำตาล	15.87	15.82	22.87
ธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	30.06	33.94	30.11
ธุรกิจผลิตและจำหน่ายปุ๋ย	11.66	10.88	22.18
ธุรกิจขายและบริการอื่น ๆ	6.15	3.37	6.58

1. ธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายและกากน้ำตาล

อัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาลมีผลมาจากปัจจัยหลัก 3 ประการคือ 1) ราคาน้ำตาลในตลาดโลก 2) ส่วนต่างของราคาจำหน่ายน้ำตาลโคเวตา ค ของบริษัทเมื่อเทียบกับราคาน้ำตาลเฉลี่ยของโคเวตา ข และ 3) ปริมาณน้ำตาลที่ผลิตได้ต่อหนึ่งตันอ้อย

ต้นทุนการผลิตน้ำตาลจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ต้นทุนวัตถุดิบอ้อยและต้นทุนการแปรรูปอ้อยเป็นน้ำตาล โดยต้นทุนวัตถุดิบอ้อยจะแปรผันไปตามระบบแบ่งปันผลประโยชน์ 70:30 คือหากราคาน้ำตาลปรับตัวสูงขึ้น ต้นทุนวัตถุดิบอ้อยจะปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย ในขณะที่เดียวกันหากราคาน้ำตาลปรับตัวลดลง ต้นทุนวัตถุดิบอ้อยจะปรับตัวลดลงตาม แต่อย่างไรก็ตาม ต้นทุนการแปรรูปอ้อยเป็นน้ำตาล ไม่ได้ปรับตัวตามราคาน้ำตาลในตลาดโลก ดังนั้น หากราคาน้ำตาลในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น กำไรขั้นต้นของธุรกิจน้ำตาลก็จะเพิ่มขึ้น ในทางกลับกัน หากราคาน้ำตาลในตลาดโลกปรับตัวลดลง กำไรขั้นต้นของธุรกิจน้ำตาลก็จะลดลง

ตามระบบ 70:30 ราคาน้ำตาลเฉลี่ยของโคเวตา ข จะถูกใช้เป็นตัวแปรในการกำหนดราคาวัตถุดิบอ้อย โดยจะนำราคาน้ำตาลเฉลี่ยของโคเวตา ข ในการคำนวณรายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลส่งออกของประเทศไทย

ทั้งหมด หลังจากนั้นจะหักค่าใช้จ่ายในการแปรรูปอ้อยเป็นน้ำตาล แล้วแบ่งส่วนที่เหลือให้ชาวไร่ร้อยละ 70 และโรงงานน้ำตาลร้อยละ 30 โดยส่วนร้อยละ 70 ของชาวไร่ร้อยละ 70 ของชาวไร่จะถูกนำไปเป็นราคาขั้นต่ำของวัตถุดิบอ้อย ซึ่งจะทำให้ราคาต่อหน่วยของวัตถุดิบทั้งอุตสาหกรรมเท่ากัน แต่เนื่องจากน้ำตาลส่งออกส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 85 ของน้ำตาลส่งออกจะเป็นน้ำตาลโคเวตา ค โดยที่เหลือประมาณร้อยละ 15 จะเป็นน้ำตาลโคเวตา ข ดังนั้น หากผู้จำหน่ายน้ำตาลรายใดสามารถจำหน่ายน้ำตาลโคเวตา ค ได้สูงกว่าราคาน้ำตาลเฉลี่ยของโคเวตา ข ก็จะมีอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ส่วนต่างของราคาจำหน่ายน้ำตาลโคเวตา ค เมื่อเทียบกับราคาน้ำตาลเฉลี่ยของโคเวตา ข จะไม่สม่ำเสมอตามสถานการณ์และการตัดสินใจจำหน่ายของผู้ผลิตในแต่ละครั้ง

เนื่องจากปริมาณน้ำตาลที่ผลิตได้ต่อหนึ่งตันอ้อยไม่เท่ากันทุกปี ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของวัตถุดิบ แต่ต้นทุนการแปรรูปอื่น ๆ จะไม่แปรผันตามคุณภาพน้ำตาล ดังนั้น หากบริษัทสามารถเพิ่มผลผลิตน้ำตาลจากอ้อย 1 ตัน ได้เพิ่มขึ้น ก็จะมีรายได้เพิ่มขึ้นและส่งผลให้อัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น

อัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจน้ำตาลในปี 2559 และ 2560 เท่ากับ 15.82 และ 22.85 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.43 เกิดจากการที่กลุ่มบริษัทมีการจำหน่ายน้ำตาลส่งออกประมาณร้อยละ 70 ถึง 80 ของปริมาณน้ำตาลที่จำหน่ายทั้งหมด ในขณะที่ราคาน้ำตาลในตลาดโลกในปี 2560 ปรับตัวเพิ่มขึ้น ทำให้อัตราจำหน่ายเฉลี่ยของน้ำตาลของกลุ่มบริษัทเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ส่งผลให้อัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น

2. ธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ

อัตรากำไรขั้นต้นสำหรับธุรกิจผลิตและจำหน่ายปุ๋ยมีการเปลี่ยนแปลงไม่แน่นอน เนื่องจากธุรกิจมีการดำเนินการทั้งในส่วนที่มีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อจำหน่ายเอง และซื้อปุ๋ยเคมีมาจำหน่าย โดยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อจำหน่ายจะมีการตั้งราคาจำหน่ายโดยบวกเพิ่มจากต้นทุนการผลิต (Cost Plus Method) ในขณะที่การซื้อปุ๋ยเคมีมาจำหน่ายจะเป็นการซื้อปุ๋ยเคมีมาเป็นจำนวนมากในแต่ละครั้ง และทยอยจำหน่ายให้กับชาวไร่อ้อย โดยกำหนดราคาให้เท่ากับราคาปุ๋ยเคมีในท้องตลาดในช่วงเวลานั้น ๆ ดังนั้น ในบางช่วงบริษัทอาจจะจำหน่ายปุ๋ยเคมีในราคาต่ำกว่าทุนได้ ทำให้อัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจผลิตและจำหน่ายปุ๋ยไม่แน่นอน แต่อย่างไรก็ตาม ธุรกิจผลิตและจำหน่ายปุ๋ยนั้นเป็นการดำเนินงานโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อช่วยเหลือชาวไร่ที่ได้รับ การส่งเสริมให้สามารถเพิ่มผลผลิตและคุณภาพให้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาลและกากน้ำตาลของบริษัทมีผลผลิตและคุณภาพที่ดีขึ้น รวมถึงธุรกิจผลพลอยได้ เช่น ไฟฟ้า มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ง. ค่าใช้จ่ายในการขาย

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธ.ค. 2558		31 ธ.ค. 2559		31 ธ.ค. 2560	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
ค่าขนส่ง	45.34	25.80	77.12	45.19	104.61	54.01
ค่าใช้จ่ายในการส่งออก	102.33	58.23	61.33	35.94	62.17	32.10
ค่าฝากน้ำตาลทรายและกากน้ำตาล	13.17	7.50	16.23	9.51	9.67	4.99
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	14.89	8.47	15.95	9.34	17.22	8.89
รวม	175.73	100.00	170.63	100.00	193.67	100.00

ค่าใช้จ่ายในการขายส่วนใหญ่ ได้แก่ ค่าขนส่งและค่าใช้จ่ายในการส่งออก โดยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อค่าขนส่ง คือ อัตราค่าขนส่งเฉลี่ยต่อเที่ยว และปริมาณน้ำตาลที่จำหน่ายได้ในแต่ละปี โดยในปี 2560 ค่าใช้จ่ายในการส่งออกเพิ่มขึ้นตามปริมาณส่งออกน้ำตาลที่เพิ่มขึ้น

จ. ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธ.ค. 2558		31 ธ.ค. 2559		31 ธ.ค. 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละของ ค่าใช้จ่าย ในการ บริหาร	ล้านบาท	ร้อยละของ ค่าใช้จ่าย ในการบริหาร	ล้านบาท	ร้อยละของ ค่าใช้จ่าย ในการ บริหาร
เงินเดือนและค่าจ้าง และค่าใช้จ่ายพนักงาน	159.40	45.94	162.81	43.19	184.22	44.82
ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ/ค่าที่ปรึกษา	31.64	9.12	27.23	7.22	34.01	8.27
ค่าใช้จ่ายยานพาหนะ	18.59	5.36	15.29	4.06	22.79	5.54
ค่าซ่อมแซม	7.62	2.20	6.40	1.70	5.21	1.27
วัสดุสำนักงานสิ้นเปลือง	8.01	2.31	12.25	3.25	8.55	2.08
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	22.68	6.54	23.96	6.35	26.33	6.41
ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนา	12.04	3.47	2.39	0.67	2.10	0.51
ค่าใช้จ่ายรับรองและบริจาดสาธารณะกุศล	7.94	2.29	6.31	1.67	6.74	16.40
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	2.62	0.76	14.02	3.72	8.93	2.17
ค่าเผื่อการค้อยค่าของสินทรัพย์	0.00	0.00	42.66	11.32	17.38	4.23
สำรองเพื่อการเกษียณอายุพนักงาน	3.37	0.97	4.08	1.08	4.19	1.02
ค่าธรรมเนียมส่งเสริมอ้อยและน้ำตาล	13.79	3.97	2.41	0.64	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายคัตจ่ายอื่น	0.00	0.00	2.91	0.77	2.17	0.53
ค่าไฟฟ้า	3.64	1.05	2.51	0.07	2.23	0.54
อื่น ๆ	55.55	16.01	51.73	13.72	86.19	20.97
รวมค่าใช้จ่ายในการบริหาร	346.94	100.00	376.96	100.00	411.05	100.00

ค่าใช้จ่ายในการบริหารหลัก ๆ ประกอบด้วย เงินเดือน ค่าจ้าง และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานและค่าธรรมเนียม หรือค่าที่ปรึกษา

สำหรับปี 2559 ยอดค่าใช้จ่ายการบริหารเพิ่มขึ้นจากปี 2558 เท่ากับ 30.02 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.65 เกิดจากสาเหตุดังต่อไปนี้

- 1) มีการตั้งสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่มีการค้อยค่าจากเหตุการณ์โมลาตเสียหายประมาณ 44 ล้านบาท ซึ่งบริษัทอยู่ระหว่างการเรียกร้องชดเชยค่าสินไหมจากบริษัทประกัน
- 2) มีการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้การค้าที่ค้างชำระหนี้้นานกว่าระยะเวลาการเก็บหนี้ประมาณ 14 ล้านบาท ซึ่งบริษัทอยู่ระหว่างการดำเนินการติดตาม
- 3) การลดลงของค่าธรรมเนียมส่งเสริมอ้อยและน้ำตาลประมาณ 10 ล้านบาท ตลอดจนการลดลงของค่าใช้จ่ายอื่น ๆ จากการควบคุมและการบริหารงานเพื่อลดค่าใช้จ่าย

สำหรับปี 2560 ยอดค่าใช้จ่ายการบริหารเพิ่มขึ้นจากปี 2559 เท่ากับ 34.09 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 9.04 เกิดจากสาเหตุดังต่อไปนี้

- 1) เงินเดือนและค่าจ้าง และค่าใช้จ่ายพนักงาน เพิ่มขึ้นเป็น 21.41 ล้านบาท หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.82 เนื่องจากการปรับฐานเงินเดือนขึ้นของปี 2560 และการจ่ายโบนัสที่เพิ่มขึ้น
- 2) มีการยกเลิกการใช้สินทรัพย์ที่ชำรุดหรือสูญหาย ทำให้เกิดขาดทุนจากการเลิกใช้ทรัพย์สิน 17.37 ล้านบาท

ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินของกลุ่มบริษัท สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 เท่ากับ 125.49 ล้านบาท 176.70 ล้านบาท และ 283.78 ล้านบาท ตามลำดับ การเพิ่มขึ้นของต้นทุนทางการเงินเกิดจากกลุ่มบริษัทมีการใช้เงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น เพื่อใช้ในการผลิตน้ำตาลที่เพิ่มสูงขึ้น การใช้เงินส่งเสริมสินเชื่อที่เพิ่มตามพื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้น

จ. กำไรก่อนภาษีเงินได้

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 บริษัทมีกำไรก่อนภาษีเงินได้จำนวน 326.05 ล้านบาท 142.61 ล้านบาท และ 611.45 บาท ตามลำดับ โดยการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในแต่ละปีของกำไรก่อนภาษีเงินได้ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของกำไรขั้นต้นของแต่ละปี จาก 905.00 ล้านบาท ในปี 2558 และลดลงเป็น 760.57 ล้านบาท ในปี 2559

ข. ภาษีเงินได้นิติบุคคล

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2558 กลุ่มบริษัทมีภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวน 53.70 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากงวดเดียวกันของปีก่อน จากผลประกอบการที่มีกำไรมากขึ้น อันเนื่องมาจากกำไรของธุรกิจน้ำตาลซึ่งต้องเสียภาษีลดลง ในขณะที่กำไรของธุรกิจไฟฟ้าซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพิ่มขึ้น ทำให้โดยรวมแล้วภาษีเงินได้นิติบุคคลลดลง

สำหรับในปี 2559 กลุ่มบริษัทมีภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวน 29.28 ล้านบาท ลดลงจากงวดเดียวกันของปีก่อน จากผลประกอบการที่มีกำไรลดลงอันเนื่องมาจากกำไรของธุรกิจน้ำตาล ซึ่งต้องเสียภาษีลดลง ในขณะที่กำไรของธุรกิจไฟฟ้าซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีใกล้เคียงกับปีก่อน ทำให้โดยรวมแล้วภาษีเงินได้นิติบุคคลลดลง

สำหรับในปี 2560 กลุ่มบริษัทมีภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวน 86.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน จากผลประกอบการที่มีกำไรเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากกำไรของธุรกิจน้ำตาลซึ่งต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้น ในขณะที่กำไรของธุรกิจไฟฟ้าในส่วนที่ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีก็เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

ซ. กำไรสุทธิ

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ถึง 2560 กลุ่มบริษัทมีกำไรสุทธิ จำนวน 272.34 ล้านบาท 113.32 ล้านบาท และ 525.41 ล้านบาท ตามลำดับ ในปี 2559 กำไรสุทธิลดลง เนื่องจากต้นทุนอ้อย (วัตถุดิบ) ปรับตัวสูงขึ้นตามราคาน้ำตาลในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น สำหรับปี 2560 การเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิ มาจากปัจจัยหลักคือ การเพิ่มการผลิตและจำหน่ายน้ำตาล กากน้ำตาล และผลผลิตพลอยได้อื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้นและ ราคาน้ำตาลในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น

14.3 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

ก. สินทรัพย์

เนื่องจากธุรกิจน้ำตาลเป็นธุรกิจที่มีการดำเนินงานค่อนข้างจะแตกต่างจากธุรกิจโดยทั่วไป และมีลักษณะเป็นฤดูกาลตามการปลูกและเก็บเกี่ยวอ้อย ซึ่งจะเริ่มปลูกในเดือนตุลาคม และเก็บเกี่ยวในเดือนพฤศจิกายนของปีถัดไปถึงเดือนเมษายนของปีถัด ๆ ไป ในขณะที่โรงงานน้ำตาลจะรับซื้ออ้อยและผลิตน้ำตาล ในเฉพาะช่วงที่มีการเก็บเกี่ยว ทำให้สินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทและโรงงานน้ำตาลอื่น ๆ มีรายการพิเศษที่ไม่มีในธุรกิจอื่น รายการพิเศษที่สำคัญสำหรับธุรกิจโรงงานน้ำตาล คือ ลูกหนี้ชาวไร่ หมายถึง เงินจ่ายล่วงหน้า ที่จ่ายให้ชาวไร่เพื่อสนับสนุนการปลูกอ้อยในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเงินเกี่ยว การให้ปุ๋ย หรือให้บริการจักรกลเกษตร เมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยวชาวไร่จะนำอ้อยมาส่งให้แก่โรงงานเพื่อหักเงินจ่ายล่วงหน้า โดยชาวไร่จะเริ่มได้รับเงินล่วงหน้าตั้งแต่เริ่มเพาะปลูก

กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 เท่ากับ 6,764.48 ล้านบาท 7,226.86 ล้านบาท และ 9,232.74 ล้านบาท ตามลำดับ

สินทรัพย์รวมของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 2,005.89 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 27.76 โดยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ การเพิ่มของทรัพย์สินถาวรเพิ่มขึ้น เนื่องจากการขยายกำลังการหีบอ้อยของโรงงานน้ำตาลจากเดิม 17,000 ตัน เป็น 24,000 ตันต่อวัน และการลงทุน โรงงานไฟฟ้าชีวมวลของบริษัท บุรีรัมย์พลังงาน จำกัด (BEC) บริษัท บุรีรัมย์เพาเวอร์ จำกัด (BPC) และ บริษัท บุรีรัมย์เพาเวอร์พลัส จำกัด (BPP) และการลงทุนในกองทุนรวม โครงสร้างพื้นฐานโรงไฟฟ้า กลุ่มน้ำตาลบุรีรัมย์ โดยลงทุนในรูปแบบของบริษัทร่วม

1. สินทรัพย์หมุนเวียน

สินทรัพย์หมุนเวียนของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 เท่ากับ 1,997.05 ล้านบาท 2,096.05 ล้านบาท และ 2,655.50 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วย ลูกหนี้ชาวไร่ และสินค้าคงเหลือ โดยในปี 2559 สินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้นมาจากการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ชาวไร่ เนื่องจากการให้เงินสนับสนุนชาวไร่ในการปลูกอ้อยเพิ่มขึ้น ตามปริมาณเนื้อที่เพาะปลูกอ้อยในเขตส่งเสริม

ที่เพิ่มขึ้น และ ณ สิ้นปี 2560 มีสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นจากปริมาณผลผลิตที่มากขึ้น หลังจากการลงทุนขยายกำลังการผลิตน้ำตาล

ลูกหนี้การค้า

กลุ่มบริษัทมีลูกหนี้การค้าหลักประกอบด้วย ลูกหนี้การค้าจากธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย และธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ ได้แก่ การขายไฟฟ้า ลูกค้าของกลุ่มบริษัทส่วนใหญ่เป็นบริษัทผู้จัดจำหน่ายต่างประเทศรายใหญ่และรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีฐานะทางการเงินที่ดี และบริษัทจัดให้มีการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของฐานะทางการเงินของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ กลุ่มบริษัทจึงไม่เคยมีปัญหาเรื่องหนี้สูญ

ระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยของกลุ่มบริษัทสำหรับ ปี 2558 ถึงปี 2559 มีระยะเวลาเท่ากับ 6 วัน ซึ่งระยะเวลาการเก็บหนี้ของบริษัทสอดคล้องกับการให้ทอเมเครดิตที่บริษัทให้แก่ลูกค้า ซึ่งกำหนดที่ 3 วัน ถึง 7 วัน สำหรับลูกค้าน้ำตาลในประเทศ 3 วัน ถึง 15 วัน สำหรับลูกค้าน้ำตาลในต่างประเทศ 30 วัน สำหรับธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า เนื่องจากระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยสั้น ทำให้มูลค่าของลูกหนี้การค้า ณ วันสิ้นงวด ขึ้นอยู่กับรายได้จากการจำหน่ายในช่วงใกล้วันสิ้นงวด โดยที่ลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เท่ากับ 255.56 ล้านบาท สูงกว่าปี 2558 และ 2559 เนื่องจากมีการจำหน่ายน้ำตาลใกล้วันสิ้นงวด

ลูกหนี้ชาวไร่-สุทธิ

ในการประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาล กลุ่มบริษัทจะให้การสนับสนุนเงินกู้ยืม เพื่อส่งเสริมชาวไร่อ้อย โดยให้เงินล่วงหน้าเพื่อให้ชาวไร่อ้อยสามารถนำเงินส่วนดังกล่าวไปลงทุนสำหรับการปลูกอ้อยได้ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 ลูกหนี้ชาวไร่อ้อย-สุทธิ มีจำนวน 701.90 ล้านบาท 990.06 ล้านบาท และ 868.43 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2559 ลูกหนี้ชาวไร่อ้อย-สุทธิ สูงกว่าปี 2558 และปี 2560 เนื่องจากโรงงานน้ำตาลเปิดฤดูกาลผลิตปี 2559/2560 ช้ากว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งในช่วงการผลิตชาวไร่อ้อยจะนำอ้อยมาจำหน่ายให้บริษัทและจ่ายเงินกู้ยืม ซึ่งจะทำให้ลูกหนี้ชาวไร่ลดลงจากส่วนที่หักจากค่าอ้อย นอกจากนี้การเพิ่มขึ้นจากการขยายพื้นที่ปลูกอ้อย และการเบิกเงินกู้ยืมของเกษตรกรทำให้ลูกหนี้เพิ่มขึ้น

ลูกหนี้ชาวไร่ของกลุ่มบริษัทสามารถแบ่งตามอายุหนี้ค้างชำระได้ดังนี้

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละของ ลูกหนี้ ชาวไร่รวม	ล้านบาท	ร้อยละของ ลูกหนี้ ชาวไร่รวม	ล้านบาท	ร้อยละของ ลูกหนี้ ชาวไร่รวม
ฤดูกาลผลิต 2561/2562	-	-	-	-	132.17	13.81
ฤดูกาลผลิต 2560/2561	-	-	330.48	30.88	650.33	67.95
ฤดูกาลผลิต 2559/2560	121.47	15.53	585.51	54.73	54.46	5.69
ฤดูกาลผลิต 2558/2559	526.84	67.31	39.87	3.73	21.06	2.20
ฤดูกาลผลิต 2557/2558	40.88	5.23	24.29	2.28	16.87	1.76
ฤดูกาลผลิต 2556/2557	4.49	0.57	3.33	0.32	2.74	0.29
ฤดูกาลผลิต 2555/2556	1.34	0.17	1.22	0.11	0.92	0.10

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละของ ลูกหนี้ ชาวไร่รวม	ล้านบาท	ร้อยละของ ลูกหนี้ ชาวไร่รวม	ล้านบาท	ร้อยละของ ลูกหนี้ ชาวไร่รวม
ฤดูกาลผลิต 2554/2555	1.09	0.13	0.99	0.07	0.97	0.10
ฤดูกาลผลิต ก่อน 2554/2555	86.50	11.06	84.23	7.88	77.56	8.10
ลูกหนี้ชาวไร่รวม	782.61	100.00	1,069.92	100.00	957.08	100.00
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(80.71)	(10.31)	(79.86)	(7.46)	(88.65)	(9.26)
รวมลูกหนี้ชาวไร่สุทธิ	701.90	89.69	990.06	92.54	868.43	90.74

กลุ่มบริษัทมีนโยบายการปล่อยสินเชื่อชาวไร่อย่างรัดกุม โดยพิจารณาจากหลายปัจจัยที่ได้จากประสบการณ์การเก็บหนี้ของกลุ่มบริษัทในอดีต ได้แก่ ความสามารถในการชำระหนี้ ปริมาณพื้นที่ปลูกอ้อยของลูกหนี้ อัตราผลผลิตต่อไร่ รวมถึงการส่งพนักงานของบริษัทเข้าไปตรวจสอบดูแลแปลงของชาวไร่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้แน่ใจว่าลูกหนี้จะสามารถส่งอ้อยชำระหนี้ได้ ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทจะตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญ เมื่อพิจารณาแล้วว่าชาวไร่รายนั้นไม่สามารถจ่ายชำระหนี้กู้ยืมได้ เช่น ค้างชำระหนี้งวดฤดูกาลผลิตก่อนหน้าเป็นเวลา 2 งวดฤดูกาลผลิต หรือรายได้ของลูกหนี้ในอนาคตที่ทางบริษัทประมาณการแสดงว่าชาวไร่รายนั้นมีกำไรไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้สินให้หมดภายในระยะเวลา 5 ปี หรือชาวไร่รายดังกล่าวเลิกปลูกอ้อยหรือมีเหตุการณ์อื่น ๆ ที่แสดงว่าชาวไร่รายดังกล่าวไม่สามารถชำระหนี้ได้อย่างแน่นอน เป็นต้น ทั้งนี้ ในปี 2556 มีการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 20.33 ล้านบาท และในปี 2560 ตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มอีก 10.30 ล้านบาท จากลูกหนี้รายเก่า เนื่องจากมีความไม่แน่นอนในมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ลูกหนี้นำมาเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน

สินค้ำคงเหลือ

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละของ สินค้ำ คงเหลือ	ล้านบาท	ร้อยละของ สินค้ำ คงเหลือ	ล้านบาท	ร้อยละของ สินค้ำ คงเหลือ
สินค้ำสำเร็จรูป	574.32	80.10	471.55	80.23	901.77	84.55
ผลผลิตพลอยได้	-	0.00	-	0.00	-	0.00
สินค้ำซื้อมาเพื่อขาย	63.48	8.85	38.47	6.55	84.05	7.88
สินค้ำคงเหลือ - คลังพัสดุ	37.20	5.20	22.55	3.84	32.67	3.06
สินค้ำระหว่างผลิต	4.67	0.65	8.83	1.50	8.20	0.77
วัสดุโรงงาน	37.29	5.20	46.31	7.88	39.85	3.74
รวมสินค้ำคงเหลือ	716.96	100.00	587.73	100.00	1,066.54	100.00
หักค่าเผื่อการลดมูลค่า	(1.76)	(0.25)	(6.11)	(1.04)	(5.76)	(0.54)
สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	715.20	99.75	581.63	98.96	1,060.78	99.46

สินค้าสำเร็จรูปส่วนใหญ่ประกอบด้วยน้ำตาล ในส่วนผลผลิตพลอยได้ คือ กากน้ำตาล กากอ้อย และกากหม้อกรอง กลุ่มบริษัทจะจำหน่าย และเก็บไว้เป็นวัตถุดิบในการผลิตกระแสไฟฟ้า และผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตามลำดับ ในส่วนของสินค้าที่ซื้อมาเพื่อขายประกอบด้วย น้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งมีไว้สำหรับเครื่องจักรกลการเกษตร ปุ๋ยเคมี ยาปราบศัตรูพืช สำหรับจำหน่ายให้กับชาวไร่ในรูปแบบของเงินล่วงหน้าค่าอ้อย

ณ สิ้นปี 2558 กลุ่มบริษัทมีสินค้าสำเร็จรูป 574.32 ล้านบาท สูงกว่าปี 255 เท่ากับ 127.10 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 28.42 เนื่องจากบริษัทสามารถผลิตน้ำตาลได้มากขึ้นจากปริมาณอ้อยเข้าหีบ

ณ สิ้นปี 2559 กลุ่มบริษัทมีสินค้าสำเร็จรูป 471.55 ล้านบาท ต่ำกว่าปี 2558 เท่ากับ 102.77 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 17.89 เนื่องจากบริษัทเริ่มเปิดรับอ้อยในฤดูการผลิตช้ากว่าปีก่อนทำให้ผลผลิตน้ำตาลได้ลดลงจากปริมาณอ้อยเข้าหีบ

ณ สิ้นปี 2560 กลุ่มบริษัทมีสินค้าสำเร็จรูป 901.77 ล้านบาท สูงกว่าปี 2559 เท่ากับ 430.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 91.23 เนื่องจากในปี 2560 เปิดรับอ้อยในฤดูการผลิตเร็วกว่าปี 2559 และจากการขยายกำลังการผลิตต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2559 ทำให้ผลผลิตน้ำตาลเพิ่มขึ้นจากปริมาณอ้อยเข้าหีบ

2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 เท่ากับ 4,767.43 ล้านบาท 5,130.81 ล้านบาท และ 6,577.24 ล้านบาท ตามลำดับ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของกลุ่มบริษัทโดยส่วนใหญ่ คือ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 89.45 ร้อยละ 91.30 และร้อยละ 73.14 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนทั้งหมด ตามลำดับ

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ณ 31 ธันวาคม 2559 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เพิ่มขึ้น เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีการซื้อเครื่องจักรเพื่อเพิ่มกำลังการผลิตหีบอ้อยจากเดิม 17,000 ต้นต่อวัน เป็น 24,000 ต้นต่อวัน การซื้อที่ดินสำหรับก่อสร้างโรงงานน้ำตาลแห่งใหม่ของบริษัท โรงงานน้ำตาลขำนิ จำกัด (CSF) และมีการสั่งซื้อเครื่องจักรสำหรับสร้างโรงงานไฟฟ้าของบริษัท บุรีรัมย์เพาเวอร์พลัส จำกัด (BPP)

ณ 31 ธันวาคม 2560 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เพิ่มขึ้น เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีการสร้างถังโมลาสใหม่เพื่อรองรับการขยายกำลังการผลิตน้ำตาล การซื้อที่ดินสำหรับก่อสร้างโรงงานน้ำตาลแห่งใหม่ของบริษัท น้ำตาลทุนบุรีรัมย์ จำกัด (BSC) และมีการสั่งซื้อเครื่องจักรสำหรับสร้างโรงงานไฟฟ้าของกลุ่มบริษัททั้ง 3 แห่ง

ข. แหล่งที่มาของเงินทุน

ความเหมาะสมของโครงสร้างเงินทุน

สำหรับปี 2558 ปี 2559 และปี 2560 ส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 2,126.17 ล้านบาท 2,092.77 ล้านบาท และ 2,472.52 ล้านบาท ตามลำดับ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัทเพิ่มขึ้นเป็น 2.45 เท่า ณ สิ้นปี 2559 และ 2.73 เท่า ณ สิ้นปี 2560 เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีหนี้สินจากเงินกู้ยืมเพิ่มขึ้น จากการที่บริษัท

บุรีรัมย์พลังงาน จำกัด (BEC) และบริษัท บุรีรัมย์เพาเวอร์ จำกัด (BPC) ทำสัญญาโอนสิทธิรายได้สุทธิจากการประกอบกิจการโรงไฟฟ้าให้กับกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานโรงไฟฟ้ากลุ่มน้ำตาลบุรีรัมย์

ค. หนี้สิน

กลุ่มบริษัทมีหนี้สินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 จำนวน 4,638.30 ล้านบาท 5,134.09 ล้านบาท และ 6,760.20 ล้านบาท ตามลำดับ โดยหนี้สินส่วนใหญ่คือ เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 กลุ่มบริษัทมีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น จำนวน 512.26 ล้านบาท 602.35 ล้านบาท และ 716.12 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้ค่าวัตถุดิบอ้อย ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นลดลงของเจ้าหนี้ค่าวัตถุดิบอ้อยจะขึ้นอยู่กับปริมาณอ้อยที่รับซื้อเพิ่มขึ้นหรือลดลงในช่วงวันใกล้สิ้นงวดของแต่ละงวด โดยจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณของอ้อยที่พร้อมเก็บเกี่ยว และตัดมาจำหน่ายให้กับบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 บริษัทมีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน จำนวน 1,475.17 ล้านบาท 1,710.25 ล้านบาท และ 1,136.30 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ ในปี 2559 เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการส่งเสริมมากขึ้น ทำให้บริษัทต้องให้เงินสนับสนุนการปลูกอ้อยเพิ่มขึ้น จึงต้องกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในกิจกรรมดังกล่าว รวมถึงใช้ในการผลิตสินค้าสำเร็จรูปสำหรับจำหน่ายด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 กลุ่มบริษัทมีเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน จำนวน 1,694.49 ล้านบาท 1,891.67 ล้านบาท และ 1,247.07 ล้านบาท ตามลำดับ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีรายละเอียดวงเงินกู้ดังต่อไปนี้

วงเงินที่	ยอดวงเงิน (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย	ยอดเงินกู้คงเหลือ (ล้านบาท)
1	460.00	MLR-1.25	316.00
2	300.00	MLR-2.375	175.00
3	365.00	MLR-2.50	243.20
4	300.00	MLR-1.00	229.00
5	400.00	3.80%	266.67
6	30.00	MLR	13.18
7	5.20	MLR-1.00	4.02

ง. ส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 2559 และ 2560 เท่ากับ 2,125.58 ล้านบาท 2,092.77 ล้านบาท และ 2,472.54 ล้านบาท ตามลำดับ ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นโดยมีสาเหตุหลักมาจากกำไรจากการดำเนินงานของบริษัทและการจ่ายหุ้นปันผล

จ. สภาพคล่อง

(หน่วย : ล้านบาท)

รายละเอียด	สำหรับปีสิ้นสุด		
	31 ธ.ค. 2558	31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560
กระแสเงินสดก่อนการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินดำเนินงาน	556.59	550.04	1,056.51
กระแสเงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	77.33	397.43	470.31
กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(1,271.72)	(798.19)	(1,647.95)
กระแสเงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	1,059.78	272.18	1,321.36
กระแสเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(134.61)	(128.58)	143.72

กระแสเงินสดที่มาจากกิจกรรมดำเนินงาน

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2558 กระแสเงินสดก่อนการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินดำเนินงาน และกระแสเงินสดจากการดำเนินงานสูงกว่าปีก่อน เนื่องจากบริษัทมีกำไรเพิ่มขึ้นจากธุรกิจไฟฟ้าแห่งที่ 2 และธุรกิจปิ๋ย

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2559 กระแสเงินสดก่อนการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินดำเนินงาน และกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่ำกว่าปีก่อนเล็กน้อย เนื่องจากบริษัทมีกำไรลดลงจากปัจจัยต้นทุนวัตถุดิบที่สูงขึ้น

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 กระแสเงินสดก่อนการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินดำเนินงาน และกระแสเงินสดจากการดำเนินงานสูงกว่าปีก่อน เนื่องจากบริษัทมีกำไรเพิ่มขึ้นจากธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาล ซึ่งเป็นผลมาจากผลผลิตที่เพิ่มขึ้นและราคาน้ำตาลในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น

กระแสเงินสดที่ใช้ไปในกิจกรรมลงทุน

ในปี 2558 บริษัทใช้เงินไปในการลงทุนประมาณ 1,300 ล้านบาท เพื่อก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้าชีวมวลแห่งที่ 2 ต่อเนื่องจากสิ้นปี 2557 และลงทุนเพิ่มกำลังการผลิตน้ำตาลจาก 17,000 ตันต่อวัน เป็น 24,000 ตันต่อวัน รวมทั้งก่อสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลแห่งที่ 3 กำลังการผลิต 9.9 เมกกะวัตต์

ในปี 2559 บริษัทใช้เงินลงทุนประมาณ 800 ล้านบาท เพื่อก่อสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลแห่งที่ 3 ซึ่งมีกำลังการผลิตต่อเนื่องจากปี 2558

ในปี 2560 บริษัทใช้เงินลงทุนประมาณ 1,600 ล้านบาท เพื่อลงทุนในกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานโรงไฟฟ้ากลุ่มน้ำตาลบุรีรัมย์ ซึ่งถือเป็นบริษัทร่วม และลงทุนในทรัพย์สินเพื่อการผลิตของธุรกิจผลิตน้ำตาลและไฟฟ้า

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2558 เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น 1,059.78 ล้านบาท โดยเงินกู้ยืมระยะยาวใช้เพื่อขยายการลงทุนสำหรับการผลิตน้ำตาลของกลุ่มบริษัท

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2559 เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น 272.18 ล้านบาท โดยเงินกู้ยืมระยะยาวใช้เพื่อขยายการลงทุนสำหรับการผลิตน้ำตาลของกลุ่มบริษัท และสำหรับสินเชื่อเพื่อการปลูกอ้อยที่เพิ่มขึ้น

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน 1,321.36 ล้านบาท โดยเป็นเงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทร่วม คือ กองทุนรวมพื้นฐานโรงไฟฟ้ากลุ่มน้ำตาลบุรีรัมย์ และนำไปชำระเงินกู้ระยะยาวจากสถาบันการเงินบางส่วน

อัตราส่วนสภาพคล่อง

	หน่วย	สำหรับปี สิ้นสุด		
		31 ธ.ค. 2558	31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560
อัตราส่วนสภาพคล่อง	(เท่า)	0.85	0.51	1.04
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	(เท่า)	0.57	0.31	0.63
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	(วัน)	6	6	5
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	(วัน)	72	72	67
ระยะเวลาชำระหนี้	(วัน)	71	71	54
Cash Cycle	(วัน)	-7	-7	-18

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องดีขึ้น จากการออกหุ้นกู้เพื่อชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น สำหรับปี 2559 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องลดลง จากประเภทรายการหุ้นกู้ที่ครบชำระคืน และปี 2560 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องดีขึ้น จากการชำระคืนหุ้นกู้ที่ครบกำหนด

อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2558 อัตรากำไรขั้นต้นและกำไรสุทธิของบริษัท เพิ่มขึ้นเป็นผลจากสัดส่วนของธุรกิจไฟฟ้าที่มีอัตรากำไรสูงเพิ่มมากขึ้น สำหรับปี 2559 อัตรากำไรขั้นต้นและกำไรสุทธิของบริษัทลดลง เนื่องจากต้นทุนต่อหน่วยของน้ำตาลที่เพิ่มขึ้นจากปัญหากภัยแล้ง และในปี 2560 อัตรากำไรขั้นต้นและกำไรสุทธิของบริษัท เพิ่มขึ้นจากราคาน้ำตาลที่สูงขึ้นตามราคากลางโลก

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2558 ปี 2559 และปี 2560 บริษัทมีอัตรากำไรของสินทรัพย์ เท่ากับ 0.71 เท่า 0.67 เท่า และ 0.72 ตามลำดับ ซึ่งในปี 2559 การลดลงของอัตรากำไรของสินทรัพย์ เกิด

จากการที่บริษัทมีการลงทุนขยายกำลังการผลิตน้ำตาล และการลงทุนสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวล ทำให้มูลค่าของสินทรัพย์เพิ่มขึ้น ในขณะที่รายได้ของบริษัทไม่เพิ่มขึ้นมากนัก เนื่องจากราคาน้ำตาลในตลาดโลกลดลง

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

สำหรับปี 2558 ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็น 2,126.17 ล้านบาท เนื่องจากผลการดำเนินงานของบริษัท และการเสนอขายหุ้นกู้ต่อประชาชนทั่วไป เพื่อใช้ในการผลิต ทำให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็น 2.18 เท่า ณ สิ้นปี 2558

สำหรับปี 2559 ส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงเป็น 2,092.77 ล้านบาท เนื่องจากผลการดำเนินงานของบริษัทที่ลดลง และการจ่ายเงินปันผลในปี 2559 ทำให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็น 2.45 เท่า ณ สิ้นปี 2559

สำหรับปี 2560 ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็น 2,472.53 ล้านบาท เนื่องจากผลการดำเนินงานของบริษัทที่เพิ่มขึ้น และการจ่ายเงินปันผลในปี 2560 และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็น 2.73 เท่า ณ สิ้นปี 2560

หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นและภาระผูกพัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้หนังสือรับรองธนาคารเพื่อการซื้อไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 6.20 ล้านบาท

ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในอนาคต

ราคาน้ำตาลในตลาดโลก

เนื่องจากรายได้หลักของบริษัทประมาณร้อยละ 60 ของรายได้รวม เป็นรายได้จากการส่งออกน้ำตาลไปยังต่างประเทศ ราคาน้ำตาลในตลาดโลกจึงมีผลกระทบต่อยอดขายของบริษัท ความผันผวนของราคาส่งออกน้ำตาลโลกขึ้นอยู่กับปริมาณอุปสงค์และอุปทานในตลาด ถึงแม้ว่าราคาน้ำตาลจะมีผลกระทบต่อรายได้ของบริษัท การคำนวณราคาอ้อยซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตน้ำตาลในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลไทยนั้นจะเป็นไปตามระบบแบ่งปันผลประโยชน์ 70:30 ดังนั้น หากราคาน้ำตาลตลาดโลกต่ำลง ราคาอ้อยก็จะต่ำลงตามไปด้วย หรือหากราคาน้ำตาลตลาดโลกสูงขึ้น ราคาอ้อยก็จะสูงขึ้นตามไปด้วย

ต้นทุนค่าอ้อย

อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายในประเทศไทย ได้กำหนดระบบจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาล ที่อัตราส่วน 70:30 ซึ่งโรงงานน้ำตาลจะต้องจ่ายค่าอ้อยให้ชาวไร่ตามราคาที่คำนวณโดยสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เพื่อแบ่งผลประโยชน์จากการผลิตน้ำตาลทรายให้ชาวไร่ได้ผลประโยชน์ 70 ส่วนจาก 100 ส่วน

คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายคำนวณค่าอ้อยที่โรงงานน้ำตาลต้องจ่ายให้ชาวไร่โดยอ้างอิงจากราคาน้ำตาลเฉลี่ยที่บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด (อนท.) ขายได้จริงจากโควตา ข. ดังนั้น ต้นทุนวัตถุดิบจึง

แปรผันกับราคาของบริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด สามารถขายได้ และหากบริษัทขายน้ำตาลทรายในตลาดต่างประเทศได้ต่ำกว่าราคาของบริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด ขายได้จริง บริษัทต้องจ่ายค่าอ้อยในราคาที่สูงเมื่อเทียบกับยอดขายของบริษัท ส่งผลให้อัตรากำไรของบริษัทลดลง แต่หากบริษัทขายได้ราคาสูงกว่าราคาเฉลี่ยที่บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด ขายได้จริง บริษัทก็จะมีผลกำไรและอัตรากำไรเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม บริษัทมีการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวโดยติดตามช่วงเวลารวมถึงราคาขายที่บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด ขายอย่างใกล้ชิด เพื่อวางแผนการขายและให้แน่ใจว่าราคาที่บริษัทขายน้ำตาลในโควตา ก. นั้น เป็นราคาที่เหมาะสมและเน้นให้ได้ราคาไม่ต่ำกว่าราคาเฉลี่ยที่บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด ขายได้

การจัดหาวัตถุดิบ

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณอ้อย อาทิเช่น

ก. ปริมาณพื้นที่ในการเพาะปลูกอ้อยที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจเกิดจากเกษตรกรชาวไร่อ้อยเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า หรืออาจเกิดจากนโยบายการส่งเสริมของภาครัฐผ่านนโยบายส่งเสริมการปลูกพืชพลังงานทดแทนอื่น ๆ เช่น ส่งเสริมปาล์มน้ำมันและยางพารา เป็นต้น

ข. สภาพภูมิอากาศ ปริมาณฝน ระบบชลประทาน ความสมบูรณ์ของดิน พันธุ์อ้อย โรคของอ้อย และปัจจัยอื่น ๆ ต่างส่งผลต่อปริมาณอ้อยที่จะปลูกได้ต่อไป หากปัจจัยต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอาจจะทำให้ปริมาณอ้อยต่อไร่ลดลงได้

ค. การแย่งอ้อยในพื้นที่ หากโรงงานน้ำตาลบริเวณใกล้เคียงเสนอราคารับซื้ออ้อยจากชาวไร่ที่ราคาสูงกว่าที่บริษัท โรงงานน้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด (“BSF”) เสนอให้ ชาวไร่อ้อยอาจนำอ้อยไปขายให้แก่โรงงานนั้น ๆ แทน ทำให้ BSF มีจำนวนอ้อยเข้าหีบลดลง

หากผลผลิตอ้อยซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตน้ำตาลทรายมีปริมาณที่ลดลง บริษัทอาจไม่สามารถผลิตน้ำตาลทรายในปริมาณที่เพียงพอในการจัดจำหน่ายได้ อีกทั้งหากปริมาณอ้อยไม่เพียงพอต่อการผลิต อาจทำให้ต้นทุนต่อหน่วยในการผลิตของบริษัทสูงขึ้น และทำให้บริษัทมีกำไรต่อหน่วยและมีกำไรสุทธิลดลงตามลำดับ

การถูกควบคุมจากภาครัฐ

เนื่องจากอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายในประเทศไทย เป็นอุตสาหกรรมที่ถูกควบคุมและกำกับดูแลโดยคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ภายใต้พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำกับดูแลระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ตั้งแต่การบริหารจัดการในไร่อ้อย การผลิตในโรงงานน้ำตาล และการส่งออก การจัดสรรปริมาณการขายน้ำตาลทรายตามโควตา (โควตา ก. ขายในประเทศ โควตา ข. และ โควตา ค. ขายต่างประเทศ) ราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายขายปลีกภายในประเทศ ตลอดจนการแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาลในอัตราส่วน 70:30 ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามกฎหมาย ดังนั้น ในกรณีที่มีนโยบายการปรับราคาขายน้ำตาลภายในประเทศ หรือหากเกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎระเบียบ หรือนโยบายของพระราชบัญญัติดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบริษัท และบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมน้ำตาลนี้ อย่างมีนัยสำคัญ

อัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทรับรู้รายได้จากการส่งออกน้ำตาลเป็นสกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 80 ของรายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลและกากน้ำตาลทั้งหมด ดังนั้น บริษัทจึงมีความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทและรายได้ของบริษัท

โครงการในอนาคต

บริษัทมีแผนที่จะลงทุนในโครงการโรงงานน้ำตาลแห่งใหม่ เพื่อเป็นการลงทุนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในกระบวนการผลิตอ้อย ซึ่งหากโครงการดังกล่าวสำเร็จก็จะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับบริษัทในอนาคต

ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

- ไม่มี -